

Glosario de erros

A reincorporación, relativamente recente, do galego ao ámbito administrativo e xurídico e a excesiva presión do castelán provocan múltiples erros no emprego da nosa lingua. Neste glosario mostraremos as palabras que poden xerar máis dúbidas á hora de elaborarmos textos.

O asterisco * sinala palabras incorrectas en galego.

A

aboamento: (cast. *abono*) 'acción de pagar, aboar'.

aboar: (cast. *abonar*) 'pagar ou satisfacer unha cantidade de diñeiro'.

abonar: (cast. *abonar*) ten en galego a acepción de 'subscribir(se), particularmente a unha publicación periódica'; para a acepción de 'pagar ou satisfacer unha cantidade de diñeiro', debemos empregar *aboar*.

abono: (cast. *abono*) 'acción ou efecto de abonar(se) ou subscribir(se)', non debe confundirse con *aboamento*; tampouco ten a acepción de 'substancia para fertilizar a terra', que o galego denomina *fertilizante*.

acompañar: (cast. *acompañar*) non é aconsellábel empregar este verbo como sinónimo de *achegar* ou *xuntar* en contextos transitivos como **Ademais de acreditar os requisitos mencionados, habrá que acompañar a seguinte documentación*. É correcto o seu emprego noutros contextos como transitivo *A solicitude terá que ir acompañada da fotocopia do DNI*.

achegar: ten varias acepcións, entre as que cómpre destacar a de 'contribuír cunha cantidade para sufragar uns gastos'. Ex.: *O Concello achegou tres mil euros para construír un pavillón* (cast. *aportar*); outra acepción é a de 'presentar un documento xunto con outros'. Ex.: *Habrá que achegar á instancia unha fotocopia do DNI* (cast. *adjuntar*).

*acto delictivo: acto delituoso.

*acusar recibo: xustificar a recepción.

*acuse de recibo: xustificante de recepción.

*adeudar: deber.

*adeudo: débito, cargo, débeda.

adxunto -a: (cast. *adjunto*) non debemos empregalo na forma masculina invariábel, moi frecuente no castelán, en contextos como: **adxunto remito o documento*. O seu emprego correcto exige que concorde en xénero e número co substantivo ao que se refire. Así, diremos: *remítolle o documento...* ou ben: *remítolle os documentos adxuntos...*

***adxuntar:** xuntar, achegar.

***albacea:** testamenteiro.

***allanamento á demanda:** avinza á demanda.

***allanamento de morada:** violación de morada.

***aluguer:** alugueiro. Os termos *alugamento*, *arrendamento*, *alugueiro* ou *arrendo* indican a 'acción de realizar unha cesión a cambio dun prezo por un determinado tempo'. *Renda* ou *alugueiro* designan a 'cantidade que se paga periodicamente por esa cesión'.

***alzamento de bens:** ocultación de bens.

aportar: non ten uso na linguaxe administrativa. O seu significado en galego é 'chegar ao porto' ou 'arribar' (ver *achegar*). É un erro moi frecuente velo en contextos **Aportaron ideas interesantes*; **cómpre aportar esta documentación*. Neste casos, totalmente incorrectos, debemos substituílo por outros verbos como *contribuír*, *achegar*, *proporcionar...*

***aportación:** achega.

***apremiar:** apurar, constrinxir, apremar.

***apremio:** apuro, présa // constrinximento, prema.

***atestiguar:** testemuñar.

***abogado -a:** avogado -a.

B

***bastanteo:** en galego, a forma correcta é *verificación* ou *validación*.

***bursátil:** bolsista.

C

calidade: (cast. *calidad* e *cualidad*) Esta palabra designa a 'superioridade de algo polas súas características' mais, alén desta acepción, tamén significa 'conxunto de características que constitúen a maneira de ser dunha persoa ou dunha cousa'. Por tanto, cobre o significado de dúas palabras do castelán (*calidad* e *cualidad*). Cómpre ter en conta que ambas as dúas viñan da mesma palabra do latín QUALITĀTE. En galego só existe *calidade*, *cualidade non é unha forma admitida no estándar.

***careo**: acareo.

***cauce**: conduto, canle, vía.

caudal: (cast. *caudal*) en galego, só ten a acepción de 'cantidade de auga dunha corrente'. Non ten a acepción do castelán de 'diñeiro, bens, fondos'. Entón, non se dirá **malversación de caudais públicos* senón *malversación de fondos públicos*.

celebrar: (cast. *celebrar*) a acepción principal deste verbo é a de 'festexar algo'. Debemos evitar o seu emprego en contextos como: *celebrar unha reunión, celebrar un contrato...* Nestes contextos, debe ser substituído por verbos máis axeitados: *ter lugar, realizar unha reunión, asinar un contrato etc.*

***colindante**: lindeiro -a.

***conlevar**: implicar, supor.

***coste**: custo.

***cuota**: cota.

***coxuntura**: conxuntura.

creto: (cast. *crédito*) para referírmonos a 'sona, boa fama ou credibilidade que ten algo ou alguén' empregamos normalmente *creto*. Mais, para denominar a 'operación pola que unha persoa ou entidade presta a outra unha cantidade de diñeiro' só empregaremos *crédito*.

cualificar: (cast. *calificar* e *cualificar*). Este verbo significa 'avaliar o grao de calidade de algo ou alguén' ou ben 'caracterizar alguén ou algo cunha determinada calidade'. En galego non existe *calificar.

cumprimentar: (cast. *cumplimentar*). En galego, só ten a acepción de 'facerlle os cumprimentos ou os parabéns a alguén' pero non se considera correcta a acepción moi estendida no castelán administrativo, de 'cubrir un documento'. Así, será incorrecta a frase **cumprimentar unha instancia*; no seu lugar, escribiremos *cubrir unha instancia*.

***cupo**: cota.

custas: (cast. *costas*) non se debe confundir con *costa* (do mar) ou *costas* (lombo), as *custas do xuízo*.

D

***danos e prexuízos**: este calco do castelán debe ser substituído por *danos e perdas*.

***deixación**: (cast. *dejación*) desleixo, abandono.

***delictivo**: delituoso.

***desahucio**: desafiuzamento.

***desahuciar**: desafiuzar.

***desglose**: desagregación.

***derogar**: derrogar.

desenrolo: só se emprega cando significa 'desenrolar algo que está enrolado'. Para outros significados, debemos usar desenvolvemento.

***devengar**: (cast. *devengar*) segundo o contexto, debemos substituílo por *percibir*, *adquirir o dereito a percibir* (unha cantidade); *retribuír* (unha cantidade); *recoñecer* (un dereito, unha obriga); *producir*, *acumular* (xuros).

dieta: (cast. *dieta*) este substantivo só ten en galego o significado de 'régime alimentario'. Na acepción de 'estipendio que se lle dá a un traballador ou traballadora pola realización dun servizo fóra do seu lugar de residencia' debemos usar *axuda de custo*.

dimitir: (cast. *dimitir*) alén da acepción 'renunciar alguén a un cargo ou posto' tamén pode significar 'destituír alguén dun cargo ou dun posto', sinónimo de *cesar*.

dirección: (cast. *dirección*) esta palabra designa a acción de dirixir o traxecto ou liña que segue unha persoa ou unha cousa no seu movemento (*dirección prohibida*). Porén, *enderezo* emprégase para a indicación do domicilio ou residencia.

E

***encausar**: procesar.

***enaxenar**: allear.

***entablar**: presentar, interpoñer, formular. Para 'poñer táboas', empregaremos *entaboar*.

***enxuízamento**: procesamento, axuízamento.

***enxuízar**: procesar, xulgar, axuízar.

***erogar**: errogar.

evacuar: (cast. *evacuar*). Debemos empregalo só co significado de 'baleirar'. Sería, por tanto, incorrecta unha frase do tipo *evacuar un informe*; a forma correcta é *emitir un informe*.

F

fallar: (cast. *fallar*). Non equivale ao cast. *fallar* co significado de 'decidir un litixio ou proceso'. No seu canto, debemos empregar *decidir* ou algún outro sinónimo (*resolver*, *ditaminar*, *xulgar*). En galego só significa *errar*.

***fallar unha sentenza**: resolver unha sentenza.

fallo: (cast. *fallo*). É un sinónimo de *erro*. Igual ca o verbo *fallar*, este substantivo non debe utilizarse como equivalente do cast. *fallo* co significado de 'decisión ou sentenza'.

***fehaciente:** que dá fe, incuestionábel, fidedigno.

***financieiro -a:** financeiro -a.

***finca:** predio, leira, soar.

***finiquito:** liquidación.

firma: (cast. *firma, rúbrica*). Tamén se di *sinatura*. *Firma* tamén é sinónimo de 'marca comercial'.

fraude: este substantivo ten xénero feminino (*a fraude fiscal*).

G

***garantizar:** garantir. Conxúgase segundo o modelo de *partir* (*garanto, garantes, garante...*).

grao: (cast. *grado*) non debe confundirse con *grado* nin con *gran*. *Grado* existe na expresión 'de bo grado'. *Gran* é unha semente, unha pequena partícula libre ou unha broulla que nace na pel.

***gubernamental:** governamental.

I

***impago:** non-pagamento.

***incomparecencia:** non-comparecencia.

***incurrir:** incorrer.

informar: é equivalente do cast. *informar* en todas as acepcións, pero debe evitarse o seu emprego co significado de 'emitir informe'. Así pois, non son correctas as expresións seguintes: **informar unha resolución*, **resolución informada*; no seu canto, debemos dicir *emitir informe* ou *informar sobre unha resolución*, *resolución sometida a informe* ou *resolución obxecto de informe*.

instar: (cast. *instar*). O seu correcto emprego exige unha construción do tipo 'instar alguén para facer algo'. Así pois, será correcto dicir: *Instaron a delegada provincial para que se constrúa un centro cultural*, pero non **instaron a construción dun centro cultural*.

interese: (cast. *interés*) coa acepción de 'diñeiro que produce un capital' só podemos empregar *xuro*. O termo *interese* indica 'a circunstancia pola que unha cousa ten importancia ou valor para alguén'.

inversión: (cast. *inversión*) non equivale ao cast. *invertir* na acepción de 'colocación ou emprego dunha cantidade de diñeiro nun negocio con fins produtivos'. Nesta acepción, en galego, debe utilizarse *investimento*.

investimento: (cast. *inversión*) é equivalente do cast. *inversión* na acepción de 'colocación ou emprego dunha cantidade de diñeiro nun negocio con fins produtivos'.

invertir: (cast. *invertir* ou *invertir*) ten dúas acepcións, unha delas equivale a 'conferir unha dignidade ou un cargo importante' (cast. *invertir*); outra, equivale a 'colocar unha cantidade de diñeiro nun negocio con fins produtivos' (cast. *invertir*).

L

levantar: este verbo significa 'alzar, erguer'. Non obstante, no ámbito xurídico é habitual velo noutros contextos, co significado de 'rematar, finalizar ou concluír'. Para **levantar acta* empregaremos *redactar a acta*; para **levantar a sesión* empregaremos *rematar a sesión*; para **levantar atestado* empregaremos *elaborar o atestado*.

*lonxano: afastado, distante, arredado.

O

orzamento: (cast. *presupuesto*). É sinónimo de *presuposto*. O verbo é *orzar*.

*orzamentar: orzar.

ostentar: (cast. *ostentar*). A acepción primordial deste verbo é a de 'facer ostentación de algo'. Polo tanto, non é correcto o seu emprego, moi frecuente en castelán, en expresións como **ostentar un cargo*, **ostentar unha representación*. Debe dicirse mellor "*ocupar un cargo*", "*exercer unha representación*".

P

*pagadeiro: pagadoiro.

*pagaduría: pagadoría.

*pagaré: obriga de pagamento.

percorrer: (cast. *recorrer*). Atravesar un espazo. *Recorrer* existe en galego co significado de 'presentar un recurso contra unha resolución xudicial, administrativa etc.' (cast. *recurrir*).

*plantexar: presentar, propoñer, propor, expor, expoñer, formular, suscitar.

*plantexamento: formulación, presentación, exposición, proposta, proxecto.

*plantilla: Para traducir o castelán *plantilla* cómpre ter en conta as tres acepcións que

posúe a palabra: cadro de persoal, persoal, persoas empregadas... (*o cadro de persoal desta empresa está formado por cinco persoas*); formulario, modelo... (*É preciso cubrir o formulario que se anexa*); soleta 'peza interior do calzado que cobre a planta' (*necesito unhas soletas para estes zapatos*).

***pleito**: preito.

***pliego**: prego.

***ponencia**: relatorio.

***postor**: licitador, ofertante.

***presupuestario**: orzamentario.

***prorrata**: pro rata.

***prorratear**: ratear.

***prorrateo**: rateo.

R

***rasgo**: trazo.

***recabar**: solicitar, pedir, demandar, reclamar, recadar, conseguir, recoller, obter.

***recargo**: recarga.

***recaudatorio**: de recadación.

***recibí**: xustificante de recepción.

***recién**: acabado de.

recorrer: (cast. *recurrir*). Na acepción de 'presentar un recurso contra unha disposición, unha sentenza etc.' debe rexer a preposición *contra*; así, non é correcto dicir: **O condenado recorreu a sentenza*, senón que debemos dicir: *O condenado recorreu contra a sentenza*. Tampouco é correcto dicir: **A sentenza recorrida*, si en cambio: *A sentenza obxecto de recurso* ou *A sentenza contra a que se recorreu*.

***refrendar**: referendar.

***rellenar**: encher, cubrir.

***rentabilidade**: rendibilidade.

***rentable**: rendible rendíbel.

***requerimento**: requirimento.

***respaldar**: apoiar.

***revocar**: revogar.

S

secreto -a: (cast. *secreto/a*). Só ten uso como adxectivo (*a policía secreta*). O substantivo é *segredo* (*o segredo da familia*).

***seña**: *aceno, xesto//dato, enderezo*. En galego, nunca equivale a 'enderezo ou lugar de residencia'.

***sobreseimiento**: sobresemento.

***solventar**: resolver.

***sondeo**: sondaxe.

***subasta**: poxa.

suborno: (cast. *soborno* e *cohecho*). En galego, non hai dúas palabras para denominar o suborno dun cidadán ou dunha cidadá calquera ou do funcionariado. Se queremos indicar o segundo dos conceptos recorreremos a 'suborno dun funcionario ou dunha funcionaria'.

***subsananar**: corrixir, emendar, rectificar.

***substracción**: subtracción.

***substraer**: subtraer.

***surtir**: dependendo dos contextos, empregaremos *abastecer* (*abastecer os mercados*) ou *producir* (*producir efectos*).

T

***tantear**: tentear.

***taquilla**: despacho de billetes, portelo.

***tasa**: taxa.

***tasar**: taxar.

testemuña: (cast. *testigo*) persoa que presenza un feito; o termo 'testemuño' (cast. *testimonio*) designa a declaración que fai a testemuña.

***turno**: quenda, vez, rolda

***turnar**: aquendar, repartir por quenda, alternar, rotar.

***tutear**: atuar.

***tutoría**: titoría.

U

***ubicación**: situación, localización.

***urbán -á**: urbano -a.

urxir: (cast. *urgir*). O seu emprego é correcto como verbo impersoal en construcións do tipo *urxía unha intervención rápida, urxe a comparecencia da persoa interesada*. Non son correctas as construcións transitivas do tipo: **Urxiron da Deputación a construción dunha estrada, *Urximos ao concelleiro para que tome unha decisión*.

***usufructo**: usufruto.

***utillaje**: útiles, equipamento, instrumental, ferramentas.

***uxier**: conserxe.

V

***vecindade**: veciñanza.

***ventanilla**: ventá, portelo.

***veredito**: veredicto.

***vía de apremio**: vía de constrinximento, vía de prema, vía executiva.

***visto bo**: visto e praxe.

***viudedade**: viuvez.

vixilante (cast. *vigilante*) esta palabra pode funcionar como adxectivo (*prometeu unha actitude vixiante para evitar delitos ambientais*) ou como substantivo (*traballaba como vixilante nocturno*). Non obstante, a forma *vixiante* só pode empregarse como adxectivo 'que está en actitude ou disposición de vixiar'.

vogal: (cast. *vocal*). Integrante dun xurado, consello, tribunal etc., que ten voz. Tamén se lle chama así a cada un dos sons que se producen cando o aire non atopa obstáculos nos órganos de articulación ao saír e ás letras que representan estes sons.

X

xeral: (cast. *general*). Significa 'común'. Só empregamos *xeneral* para nomear o cargo militar (cast. *general*).

xerar: (cast. *generar*). Este verbo pertence a unha familia irregular, por tanto, temos *xeneralizar, dexenerar, rexenerar, xeneralidade...*

***xurisdicción**: xurisdición.

xuro: (cast. *interés*) rédito.

***xusticieiro**: xusticeiro.

***xuzgar**: xulgar

